

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, dnia 25.07.2022

K-1.431.1.5.2022.6.MB

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	Prawidłowość realizacji zadań własnych organizatorów w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej dofinansowanych przez dopłatę do ceny usługi ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, w tym prawidłowość wyliczenia dopłaty w 2021 r.
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Nazwa i adres jednostki kontrolowanej	Gmina Stara Dąbrowa Stara Dąbrowa 20, 73-112 Stara Dąbrowa
Osoba pełniąca funkcję kierownika jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli	Pani Sylwia Kalmus-Samsel Wójt Gminy Stara Dąbrowa
Okres objęty kontrolą	2021 r.
Kontrolujący	– Małgorzata Brukwicz – starszy inspektor wojewódzki (kierownik zespołu kontrolnego), – Katarzyna Krawiecka – starszy inspektor z Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie.
Nr upoważnienia	20/22
Podstawy prawne do przeprowadzenia kontroli	– art. 16 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224), – art. 18 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 717 ze zm.).
Kryteria prowadzenia kontroli	legalność, gospodarność, rzetelność, celowość
Termin kontroli	21 marca – 1 kwietnia 2022 r.

Rodzaj kontroli	Planowa, tryb zwykły ¹
Określenie obszaru kontroli	Prawidłowość realizacji zadań własnych organizatorów w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej dofinansowanych przez dopłatę do ceny usługi ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, w tym prawidłowość wyliczenia dopłaty w 2021 r.
Podstawa prawna	<ul style="list-style-type: none"> – Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.). – Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.), zwana dalej ustawą o rachunkowości. – Ustawa z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 717 ze zm.), zwana dalej ustawą o Funduszu. – Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1371), zwana dalej ustawą o publicznym transporcie zbiorowym. – Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 9 sierpnia 2019 r. w sprawie wniosków o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1514). – Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.).
Osoba udzielająca wyjaśnień w trakcie kontroli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pani Sylwia Kalmus-Samsel - Wójt Gminy Stara Dąbrowa, 2. Pan Tomasz Śmiglicki - Skarbnik Gminy. 3. Natalia Garlicka - Podinspektor ds. Gospodarki Komunalnej i Infrastruktury.

¹Mając na względzie obowiązujący na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan epidemii (rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r., Dz. U. z 2020 r., poz. 491 ze zm.) i brak możliwości bezpośredniego przeprowadzenia kontroli, przedmiotowe czynności, na podstawie art. 21 ustawy o kontroli w administracji rządowej, przeprowadzone zostały poza siedzibą podmiotu kontrolowanego, o czym Wójt Gminy Stara Dąbrowa został poinformowany w zawiadomieniu o kontroli z dnia 8 marca 2022 r. (K-1.431.1.5.2022.1.KKr).

USTALENIA KONTROLI

Zgodnie z art. 1 oraz art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, środki Funduszu służą realizacji zadań własnych organizatorów dotyczących zapewnienia funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego w zakresie przewozów o charakterze użyteczności publicznej przez dopłatę do ceny usługi za wyjątkiem komunikacji miejskiej.

1. Wniosek o objęcie dopłatą

Złożenie wniosku o objęcie dopłatą

Zgodnie z art. 22 ust. 1 o dopłacie ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (dalej: Fundusz) podlegają linie komunikacyjne niefunkcjonujące co najmniej 3 miesiące przed dniem wejścia w życie ustawy tj. 18 lipca 2019 r. oraz linie, na które umowa o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego zostanie zawarta po jej wejściu w życie. Uchwałą nr XXV/243/2021 Rady Gminy Stara Dąbrowa z dnia 26 lutego 2021 roku wyraziła wolę utworzenia linii komunikacyjnych publicznego transportu zbiorowego. W § 2 uchwały określony jest przebieg linii komunikacyjnej Nowa Dąbrowa – Kolonia Grabowo.

Gmina Stara Dąbrowa złożyła do Wojewody Zachodniopomorskiego wniosek o objęcie dopłatą w 2021 r. w II naborze w ramach ustawy o Funduszu przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej na rok 2021. Termin na złożenie wniosków określono od 19 do 29 stycznia 2021 r. Wniosek został złożony terminowo tj. 29 stycznia 2021 r. e-mailem z uwagi na nie działającą platformę ePUAP.

Wnioskiem objęto 1 linię komunikacyjną o łącznej długości 69,40 km dla pojedynczego kursu i 353,91 km dziennie oraz łącznej wielkości pracy eksploatacyjnej 90 601,70 wozokilometrów rocznie. Ustalono 256 dni pracy dla tej linii.

Do wniosku dołączono załączniki – kalkulacje, tj. wyliczenie planowanej kwoty deficytu dla linii komunikacyjnej, planowaną wielkość pracy eksploatacyjnej i planowaną kwotę dopłaty. Ustalono maksymalną kwotę dopłaty na rok budżetowy 2021 w kwocie **271 805,00 zł**.

Szczegóły dotyczące linii, na którą złożono wniosek o objęcie dopłatą ujęto w tabeli

<i>Linia</i>	<i>Długość linii dziennie [km]</i>	<i>Liczba dni pracy</i>	<i>Planowana wielkość pracy eksploatacyjnej (km)</i>	<i>Planowana kwota deficytu linii (zł)</i>	<i>Wnioskowana kwota dopłaty (zł)</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4=(2x3)</i>	<i>5</i>	<i>6=(4x3,00 zł)*</i>
Linia nr 1: Nowa Dąbrowa – Kolonia Grabowo	353,91	256	90 601,70	309 693,39	271 805,00
RAZEM:	353,91	256	90 601,70	309 693,39	271 805,00**

*Obowiązująca kwota dopłaty w momencie złożenia wniosku wynosiła nie więcej niż 3,00 zł do wozokilometra przewozu o charakterze użyteczności publicznej.

**Łączna kwota deficytu jest mniejsza o 0,01 zł w wyniku zaokrągleń.

(dowód: akta kontroli str. 40-50, 54)

Dane w zakresie długości linii komunikacyjnej, planowanej wielkości pracy eksploatacyjnej, wyliczenia planowanej kwoty dopłaty znajdują odzwierciedlenie w dokumentacji przekazanej przez gminę.

Natomiast liczba zatrzymań autobusu na przystankach jest wskazana bez przystanków początkowych tj. 15 tam i 15 powrót, czyli 30. Kontrolujący zwrócili się do gminy z zapytaniem, dlaczego liczba zatrzymań na przystankach komunikacyjnych wykazana we wniosku o objęcie dopłatą nie zawiera przystanków początkowych. Według rozkładu jazdy liczba zatrzymań na przystankach wynosi 32 (16 tam i 16 powrót). Wójt Gminy Stara Dąbrowa udzieliła odpowiedzi: „*Liczba zatrzymań nie obejmuje przystanku początkowego, podczas trwania kursu zatrzymanie odbywają się wyłącznie na przystankach pośrednich oraz końcowym. Na przystanku początkowym nie odbywa się zatrzymanie autobusu, gdyż na nim pojazd rozpoczyna bieg podczas trwania kursu*”.

Kontrolujący przyjęli, wskazaną w wyjaśnieniu metodologię obliczenia przez gminę liczbę zatrzymań autobusu na przystankach komunikacyjnych. Jednakże należy mieć na uwadze Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie wniosków o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 582), w którym określono szczegółowy sposób oceny i wyboru wniosków o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą, w tym § 3 pkt 3, gdzie zdefiniowano zasady i skale punktów za liczbę zatrzymań autobusu na przystankach.

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 25 ust. 1 pkt 5 ustawy o Funduszu jednym z kryterium, branych pod uwagę przy rozpatrywaniu wniosku o objęcie dopłatą jest liczba zatrzymań autobusu na przystankach komunikacyjnych na liniach komunikacyjnych w przewozach autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (...).

(dowód: akta kontroli str. 40,49, 105-109)

We wniosku o objęcie dopłatą wskazano, iż będą realizowane potrzeby osób niepełnosprawnych oraz osób o ograniczonej zdolności ruchowej w zakresie dostępu do przewozów na danej linii. W protokole z kontroli wewnętrznej Gminy Stara Dąbrowa z dnia 14 lipca 2021 r. wskazane jest, że autobus posiadał windę dla osób, które mają trudności z poruszaniem się.

(dowód: akta kontroli str. 40, 42, 44, 46)

Umowa o dopłatę na 2021 r. ze środków Funduszu

W dniu 24 lutego 2021 r. w Szczecinie, pomiędzy Wojewodą Zachodniopomorskim a Gminą Stara Dąbrowa doszło do zawarcia umowy nr 24/IR/FRPA/2021 o dopłatę w roku 2021 ze środków Funduszu do finansowania realizacji zadań własnych organizatorów w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. Zgodnie z umową, maksymalna kwota dopłaty została ustalona w wysokości **271 805,00 zł**, z przeznaczeniem na uruchomienie 1 linii komunikacyjnej. W umowie określono także, że Organizator dokonuje wyboru Operatora publicznego transportu zbiorowego na zasadach określonych w ustawie o publicznym transporcie zbiorowym oraz zawiera z Operatorem umowę o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego po uzyskaniu zgody organu stanowiącego na jej zawarcie (§2 ust. 1 umowy).

(dowód: akta kontroli str. 57-68)

Porozumienie Międzygminne

Uchwałą nr XXV/244/2021 Rady Gminy Stara Dąbrowa z dnia 26 lutego 2021 r. wyraziła zgodę na zawarcie Porozumienia Międzygminnego. W § 2 uchwały określony jest przebieg linii komunikacyjnej Nowa Dąbrowa – Kolonia Grabowo.

Porozumienie Międzygminne nr 1/BGR/2021 zostało zawarte w dniu 1 marca 2021 r. pomiędzy Gminą Stara Dąbrowa a Gminą Stargard na okres od 1 marca do 31 grudnia 2021 r. na podstawie art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.). W związku z tym, że na linii komunikacyjnej w ramach gminnych przewozów pasażerskich, określonych w załączniku nr 1 do Porozumienia, znajdują się przystanki w Gminie Stargard w § 9 ust. 2 zapisano, że wysokość kosztów realizacji zadania ponoszonych przez gminę ustala się na kwotę 4 367,53 zł. Kwota była przekazywana w formie dotacji celowej z budżetu gminy w 10 równych transzach miesięcznych za każdy miesiąc w okresie marzec – grudzień 2021 r. do dnia 10 każdego miesiąca.

(dowód: akta kontroli str. 69,76-79)

Umowa o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego

Uchwałą nr XXV/245/2021 Rady Gminy Stara Dąbrowa w dnia 26 lutego 2021 roku wyraziła zgodę na zawarcie umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego.

W dniu 1 marca 2021 r. została zawarta umowa nr 16/BRG/2021 pomiędzy Gminą Stara Dąbrowa (Organizatorem) a STYL BUS Przewozy Autobusem XXX XXX (Operatorem), której przedmiotem jest odpłatne wykonanie przewozu pasażerów na terenie Gminy Stara Dąbrowa i Gminy Stargard na linii komunikacyjnej Nowa Dąbrowa – Kolonia Grabowo.

Wyboru operatora dokonano na podstawie art. 19 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 22 ust. 1 pkt 4 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym tj. poprzez bezpośrednie zawarcie umowy wskutek wystąpienia zakłóceń w świadczeniu usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego lub bezpośrednio ryzyko powstania takiej sytuacji zarówno z przyczyn zależnych, jak i nie zależnych od operatora (...). Po analizie wskazanego artykułu kontrolujący zwrócili się do gminy z zapytaniem czemu umowa została zawarta na tej podstawie. Pani Wójt udzieliła odpowiedzi: *"Gmina bezpośrednio zawarła umowę o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, gdyż zachodziło bezpośrednio ryzyko wystąpienia zakłócenia w świadczeniu usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego i nie można było zachować terminów określonych dla innych trybów zawarcia umowy o świadczenie publicznego transportu zbiorowego, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o publicznym transporcie drogowym"*.

Kontrolujący dokonali także analizy umowy zawartej przez gminę z operatorem pod względem jej zgodności z wymogami określonymi w art. 25 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym. W wyniku jej kontroli stwierdzono, że przepisy ww. artykułu znajdują odzwierciedlenie w treści umowy zawartej z przewoźnikiem.

(dowód: akta kontroli str. 83-94, 95-99)

2. Realizacja zadania

W Gminie Stara Dąbrowa (dalej: gmina, organizator) realizacją zadania zajmuje się Biuro Rozwoju Gminy. Gmina jako organizator publicznego transportu zbiorowego, zgodnie z § 3 ust. 1 umowy o dopłatę złożyła do Wojewody następujące wnioski o dopłatę za dany okres rozliczeniowy w ramach ustawy o Funduszu:

- za I kwartał (marzec) – w dniu 31 marca 2021 r. (korekta wniosku złożona terminowo 2 kwietnia 2021 r.),
- za II kwartał – w dniu 30 czerwca 2021 r.,
- za III kwartał – w dniu 30 września 2021 r.,
- za IV kwartał – w dniu 30 listopada 2021 r.

Wnioski zostały złożone zgodnie z terminem ustalonym w umowie z Wojewodą.

Wnioskami o dopłatę objęto 1 linię komunikacyjną, pierwotnie wykazaną we wniosku o objęcie dopłatą, na trasie: Nowa Dąbrowa – Kolonia Grabowo przez: Krzywnice, Rokicice, Chlebówko, Chlebowo, Chlebówko, Białuń, Tolcz, Łęczyna, Stara Dąbrowo skrzyż., Stara Dąbrowa (Kicko), Kicko, skrzyż. Kicko, Grabowo Piaszcze nż., Grabowo, Kolonia Grabowo.

Dopłatę we wnioskach określono na kwotę **261 934,77 zł**, tj. mniejszą niż wynika z umowy z Wojewodą (271 805,00 zł) o 9 870,23 zł. Dane przedstawiono w tabeli.

<i>Linia komunikacyjna</i>	<i>Okres rozliczeniowy</i>	<i>Długość linii komunikacyjnej dziennie (km)</i>	<i>Liczba dni pracy eksploatacyjnej</i>	<i>Wielkość pracy eksploatacyjnej (wkm)</i>	<i>Wnioskowana kwota dopłaty (zł)</i>
Linia nr 1	I kwartał	353,91	27	9 555,65	27 768,64
	II Kwartał	353,91	74	26 189,55	75 777,73
	III kwartał	353,91	79	27 959,12	80 751,24
	IV kwartał	353,91	76	26 897,38	77 637,16
Razem:				90 601,70	261 934,77

Do wniosków załączano dokumenty potwierdzające liczbę przejechanych wozokilometrów na linii komunikacyjnej, przychody z biletów, wyliczenia w zakresie deficytu, planowanego udziału własnego i wnioskowanej kwoty dopłaty, oraz przekazany plik w formacie Excel z wyliczeniami. Wnioski o dopłatę składane były na podstawie danych szacowanych, które były rozliczane w oparciu o sprawozdania miesięczne z prowadzonej działalności. Potwierdzeniem poniesionych wydatków z dopłaty były wystawione przez operatora i zapłacone przez organizatora faktury.

Na podstawie złożonych wniosków o dopłatę Wojewoda Zachodniopomorski przekazał Gminie Stara Dąbrowa środki z Funduszu. Dane w tym zakresie zawarto w tabeli.

Wniosek za kwartał:	Data wpływu wniosku do ZUW	Wnioskowana kwota dopłaty	Data przekazania dopłaty przez ZUW	Kwota przekazanej dopłaty	Data wpływu dopłaty do organizatora przewozów	Kwota otrzymanej dopłaty
I	31.03.2021 r.	27 768,64 zł	20.04.2021 r.	27 768,64 zł	20.04.2021 r.	27 768,64 zł
II	30.06.2021 r.	75 777,73 zł	19.07.2021 r.	75 777,73 zł	19.07.2021 r.	75 777,73 zł
III	30.09.2021 r.	80 751,24 zł	18.10.2021 r.	80 751,24 zł	18.10.2021 r.	80 751,24 zł
IV	30.11.2021 r.	77 637,16 zł	20.12.2021 r.	77 637,16 zł	20.12.2021 r.	77 637,16 zł
RAZEM		261 934,77 zł	X	261 934,77 zł	X	261 934,77 zł

Kwota otrzymanej przez gminę dopłaty jest zgodna z kwotą wynikającą ze złożonych wniosków o dopłatę.

(dowód: akta kontroli str. 111-148, 256-308, 319-324)

Na podstawie przedłożonej dokumentacji merytorycznej kontrolujący zweryfikowali sposób realizacji przedmiotowego zadania. Kontroli poddano dokumentację źródłową tj. wnioski o dopłatę, sprawozdania miesięczne i roczne organizatora, faktury.

Praca eksploatacyjna

W celu weryfikacji wielkości pracy eksploatacyjnej analizie poddano dokumenty źródłowe tj. przedstawione przez przewoźnika miesięczne raporty z przejechanych wkm, sprawozdania miesięczne sporządzone przez gminę, rozkłady jazdy. Wielkość i prawidłowość wykonanej pracy eksploatacyjnej została także potwierdzona poprzez oświadczenie złożone na piśmie przez Wójta Gminy Stara Dąbrowa: „*W okresie realizacji zadania nie wystąpiły okoliczności, które spowodowały zmiany w rozkładach jazdy, nie została również zawieszona linia oraz nie zmieniono tras komunikacyjnych*”.

Na podstawie wskazanych powyżej dokumentów kontrolujący stwierdzili, że rzeczywiście, wykonana przez przewoźnika praca eksploatacyjna pokrywa się z tą wykazaną we wnioskach o dopłatę i sprawozdaniach kwartalnych składanych do Wojewody. Wielkość pracy eksploatacyjnej w 2021 r. na kontrolowanej linii wyniosła 90 601,70 wkm.

(dowód: akta kontroli od str. 115-174, 195-196, 392)

Wykazany deficyt

Gmina wykonanie zadania powierzyła przewoźnikowi, z którym podpisała umowę o świadczenie usług w zakresie transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej. W § 7 umowy określono szczegółowe zasady wyliczenia należnego operatorowi wynagrodzenia. Wynagrodzenie ustalono jako iloczyn wozokilometrów w danym okresie rozliczeniowym (miesięcznym) i stawki 3,38 zł brutto za każdy wozokilometr. Poziom rekompensaty pomniejszany jest o wielkość sprzedaży biletów i ulg ustawowych oraz rozsądny zysk. W oparciu o te zapisy operator wystawiał faktury.

Gmina, kwotę rzeczywistego deficytu ustalała „(...) za pomocą arkusza kalkulacyjnego excel, w którym są opracowane formuły, dane otrzymywane od Operatora wpisywane są w odpowiednie rubryki, które przeliczają wartości.

Przedstawiona metodyka obliczania deficytu na podstawie miesiąca marca:

Dane niezbędne do wyliczenia deficytu:

- Dopłata do wozokilometra na podstawie umowy gminy z Operatorem, czyli: $0,38 \text{ zł} \times \text{wartość wzk: } 0,38 \times 9555,65 = 3\ 631,15 \text{ zł}$,
- dopłata z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych: $3 \text{ zł} \times \text{wzk: } 3 \times 9555,65 = 28\ 666,94 \text{ zł}$,
- praca eksploatacyjna – czyli dane wyrażone w wozokilometrach potwierdzone przez Operatora (9555,65 wzk),
- przychody z biletów zakupionych przez pasażerów (dane Operatora): 12 287,94 zł,
- rekompensata z tytułu stosowanych ulg ustawowych (dane Operatora): 1 648,06 zł,

Suma: $12\ 287,94 + 1\ 648,06 \div 9555,65 = 1,46 \text{ zł}$ wartość średniego przychodu z kilometra.

- Założony jest poziom rozsądnego zysku na poziomie – 2%,

Cała wartość świadczenia usług wynosi: $3\ 631,15 + 28\ 666,94 + 12\ 287,94 + 1\ 648,06 = 46\ 234,09 \text{ zł}$.

Wartość przychodów: $9555,65 \times 1,46 = 13\ 936 \text{ zł}$

Wartość rozsądnego zysku: $46\ 234,09 \times 2\% = 9\ 246,82 \text{ zł}$

Deficyt: $46\ 234,09 - 13\ 936 - 9\ 246,82 = \underline{31\ 373,41 \text{ zł}}$ ”.

W sprawozdaniach z prowadzonej działalności (za poszczególne miesiące i okres roczny realizowanego zdania) gmina wykazuje koszty operatora tj. koszty działalności operacyjnej i pozostałe koszty operacyjne, na które, zgodnie z wyjaśnieniami gminy, składają się:

”Koszty działalności operacyjnej (Ko) stanowią 97 % kosztów Operatora, na które składają się powyższe dane: 45 % to koszt poniesiony na zakup paliwa, 40 % to koszt utrzymania pracowników, 12 % stanowią koszty związane z ubezpieczeniem, serwisem oraz amortyzacją pojazdów w tym przeglądy techniczne. Pozostałe koszty operacyjne (PKo) stanowią 3 % kosztów Operatora, na które składają się takie wydatki jak: utrzymanie biura, bileterek oraz drukarek, a także programów do sprzedaży biletów”.

Kontrolujący zwrócili się z pytaniem w jaki sposób gmina weryfikuje wykazane przez Operatora koszty operacyjne oraz prawidłowość wykazanego deficytu. Wójt Gminy wskazała, że „Operator dołączał gminie do deficytu oświadczenia, w których wykazywał podział kosztów na poszczególne elementy takie jak: koszty operacyjne oraz koszty stałe. Powyższe dane były weryfikowane, pod kątem poprawności obliczeń, każdorazowo po otrzymaniu dokumentów od Przewoźnika”.

W wyniku kontroli ustalono, z uwzględnieniem wskazanej przez gminę metodologii, że kwoty deficytów wykazane we wnioskach o dopłatę są nieprawidłowe. Różnią się od warunków wynikających z treści umowy o świadczenie usług w zakresie transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej i faktur. W wyliczeniu deficytu ujęto także nieprawidłową kwotę ze

sprzedaży biletów. **Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonego uchybienia.**

(dowód: akta kontroli od str. 83-84, 111-174, 400-403)

Po korektach, dokonanych w trakcie kontroli: wniosków o dopłatę, sprawozdań miesięcznych i sprawozdania rocznego z prowadzonej działalności przez gminę, został ustalony prawidłowy deficyt linii komunikacyjnej za cały 2021 r. w wysokości **295 782,22 zł**. Szczegóły przedstawia tabela.

Kwartał	Nr faktury	Data faktury	Kwota faktur miesięcznych (brutto zł)	Deficyt wg faktur (brutto zł)/kwartał	Deficyt wkm wg faktur	Kwota deficytu wykazana w korekcie przez gminę (zł)	Deficyt wkm po korekcie
I	FAS/16/2021	31.03.2021	32 011,43	31 342,53	3,28	31 373,41 zł	3,2832 wkm
	Korekta KORS/1/2021	08.04.2021	-668,90				
II	FAS/21/2021	30.04.2021	29 109,33	85 728,31	3,29	85 632,08 zł	3,2857 wkm
	FAS/33/2021	31.05.2021	27 775,09		3,27		3,2695 wkm
	FAS/59/2021	30.06.2021	28 843,89		3,26		3,2539 wkm
III	FAS/75/2021	31.07.2021	31 342,53	91 337,88	3,28	91 274,65 zł	3,2779 wkm
	FAS/90/2021	31.08.2021	30 089,69		3,27		3,2683 wkm
	FAS/116/2021	30.09.2021	29 905,66		3,25		3,2471 wkm
IV	FAS/154/2021	31.10.2021	29 997,67	87 685,49	3,26	87 502,08 zł	3,2524 wkm
	FAS/168/2021	30.11.2021	27 690,15		3,26		3,2498 wkm
	FAS/186/2021	07.01.2022	29 997,67		3,26		3,2571 wkm
Łącznie deficyt:				296 094,21		295 782,22 zł	
Różnica:						311,99 zł	

Różnica 311,99 zł, pomiędzy deficytami z poszczególnych dokumentów wynika, jak wskazała Wójt Gminy w wyjaśnieniu, „(...) z **zaokrąglenia liczb w arkuszu kalkulacyjnym**”. Różnica wynikająca z zaokrąglenia nie miała wpływu na pobraną dopłatę. Została pokryta ze środków własnych gminy. Kontrolujący wyjaśnienie przyjęli. Jednocześnie do rozliczenia całego zadania przyjęli kwotę deficytu – **295 782,22 zł**.

Zweryfikowane dane dotyczące linii komunikacyjnej przedstawiono w tabeli.

Linia komunikacyjna	Okres rozliczeniowy	Wielkość pracy eksploatacyjnej (wkm)	Kwota deficytu na linii (zł)*	Środki własne organizatora (zł)	Otrzymana kwota dopłaty (zł)	Należna kwota dopłaty (max 90% deficytu) (zł)
1	2	3	4	5	6=4-5	7
Nr 1 na trasie: Nowa Dąbrowa – Kolonia Grabowo przez: Krzywnice, Rokicice, Chlebówko, Chlebowo, Chlebówko, Białuń, Tolcz, Łęczyna, Stara Dąbrowa skrzyż., Stara Dąbrowa (Kicko), Kicko, skrzyż. Kicko, Grabowo Piaszcze nż., Grabowo, Kolonia Grabowo.	I kwartał	9 555,65	31 373,41	3 573,89	27 768,64	28 236,07
	II kwartał	26 189,55	85 632,08	9 950,58	75 777,73	77 068,87
	III kwartał	27 959,12	91 274,65	10 586,64	80 751,24	82 147,19
	IV kwartał	26 897,38	87 502,08	10 048,33	77 637,16	78 751,87
	Razem:		90 601,70	295 782,22	34 159,44	261 934,77

*Kwota deficytu w danym kwartale na linii objętej dopłatą, zgodnie ze skorygowanymi sprawozdaniami miesięcznymi sporządzonymi przez gminę.

W wyniku kontroli ustalono:

- rzeczywistą kwotę deficytu na linii komunikacyjnej w kwocie 295 782,22 zł,
- kwotę dopłaty dla linii komunikacyjnej – 261 934,77 zł,

- wysokość środków własnych – 34 159,44 zł,
- rzeczywistą wielkość pracy eksploatacyjnej linii – 90 601,70 wkm.

(dowód: akta kontroli od str. 175-308)

Kontrolujący stwierdzili, że cel na jaki została przyznana dopłata został zrealizowany zgodnie z ustawą o Funduszu oraz zapisami umowy z Wojewodą tj.:

- dopłata została wykorzystana na uruchomienie linii komunikacyjnej Nowa Dąbrowa – Kolonia Grabowo, o długości i dziennej pracy eksploatacyjnej wskazanej w załączniku nr 1 do umowy,
- nie przekroczono maksymalnej łącznej wielkości pracy eksploatacyjnej dla linii komunikacyjnej,
- dopłatę wykorzystano na linię komunikacyjną niefunkcjonującą co najmniej 3 miesiące przed dniem wejścia w życie ustawy o Funduszu,
- z dopłaty pokryto koszty funkcjonowania linii komunikacyjnej wynikającej z umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego w części dotyczącej deficytu,
- dofinansowanie dotyczy przewozów wykonanych w 2021 r.

Nadzór organizatora nad realizacją zadania

Nadzór nad realizacją zadania związanego ze świadczeniem usług w zakresie transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej prowadził pracownik Gminy Stara Dąbrowa zajmujący się bezpośrednio realizacją zadania. Kontrola i nadzór wykonywana była zgodnie z § 10 umowy organizatora z operatorem.

Na podstawie przedstawionej dokumentacji – Protokoły z kontroli wewnętrznej wynika, że przeprowadzono bezpośrednio przez gminę 10 kontroli, które odbywały się raz w miesiącu w czasie obowiązuje z przewoźnikiem umowy (zadanie było realizowane, zgodnie z umową od 1 marca 2021 r.). Nadzór prowadzony był w zakresie: punktualność przewoźnika na wybranym przystanku autobusowym, sprawdzano czy prawidłowo i czytelnie przymocowane są rozkłady jazdy w miejscach do tego przeznaczonych, czy tabor dostosowany jest do osób niepełnosprawnych oraz sprawdzano czystość pojazdów z zewnątrz. W wyniku kontroli nie stwierdzono zastrzeżeń i uwag. W protokole grudniowym wskazano 2 min. opóźnienie autobusu w miejscowości Kicko, spowodowane opadami śniegu. Odchylenie w rozkładzie jazdy zostało odrobione na pozostałej trasie.

Zwrócono się także z pytaniami, czy gmina/operator otrzymywali sygnały od mieszkańców o nieprawidłowościach w funkcjonowaniu linii objętej dopłatą oraz czy składane były skargi i reklamacje przez pasażerów na realizację usług świadczonych w zakresie publicznego transportu zbiorowego na liniach komunikacyjnych objętych dopłatą oraz czy gmina weryfikowała w przypadku ewentualnego wypłacenia odszkodowania i zadośćuczynienia przez przewoźnika, czy wypłacone świadczenia nie stanowią kosztów realizacji zadania, co skutkowałoby zwiększeniem kwoty deficytu. Wójt Gminy Stara Dąbrowa wyjaśniła: „Gmina nie otrzymała sygnałów od mieszkańców o nieprawidłowościach w funkcjonowaniu linii objętych dopłatą oraz nie były składane skargi

i reklamacje przez pasażerów na realizację usług świadczonych w zakresie publicznego transportu zbiorowego. Gmina również nie otrzymała takiej informacji od Operatora, którego obligowała umowa do składania kopii skarg wraz ze sposobem załatwienia sprawy, przez Przewoźnika”, oraz „Zgodnie z umową nr 16/BRG/2021 zawartą między Organizatorem, a Operatorem §3 pkt 2 lit. j) i k) obligują Operatora do przekazywania kopii skarg, reklamacji pasażerów wraz z informacją o sposobie załatwienia sprawy. Ponadto w przypadku osób trzecich, które zgłosiły roszczenia przeciwko Organizatorowi w związku z wykonywaniem usług przez Operatora – to Przewoźnik zwolni gminę z odpowiedzialności. Operator nie przekładał gminie informacji o skargach, reklamacjach oraz o wypłacie odszkodowań oraz zadośćuczynień na rzecz osób trzecich”.

(dowód: akta kontroli od str. 309-318, 400-403)

3. Dokumentacja finansowo-księgowa zadania

Zgodnie z § 7 ust. 1 umowy nr 24/IR/FRPA/2021 z 24 lutego 2021 r. gmina została zobowiązana do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej otrzymanych dopłat oraz wydatków objętych dopłatą, zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o rachunkowości, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych.

(dowód: akta kontroli od str. 57-67)

Gmina Stara Dąbrowa prowadziła wyodrębnioną ewidencję księgową otrzymanych dopłat oraz wydatków objętych dopłatą. Jednostka przedłożyła ewidencję księgową z podziałem na wydatki poniesione ze środków dopłaty oraz ze środków własnych.

Ewidencja księgowa otrzymanej dopłaty konta 130 -1-600-60004-2170 wykazuje kwotę otrzymanej dopłaty w wysokości 261 934,77 zł, co jest zgodne z kartoteką obrotów przekazanych środków z WFiB ZUW. Wydatki zostały zaewidencjonowane na koncie 130-3-P-AUT-600-600004-4300 w kwocie 296 094,21 zł.

Ponadto w § 7 ust. 2 umowy z Wojewodą określono, iż organizator zobowiązuje się do opisywania dokumentacji finansowo-księgowej związanej z realizacją przedmiotu umowy, dotyczącej zarówno dopłaty, jak i środków finansowych własnych, zgodnie z wymogami określonymi w art. 21 ustawy o rachunkowości. Dokumentacja finansowo-księgowa, na podstawie której gmina przekazywał środki do operatora (faktury) spełniają wymogi wskazane w art. 21 ustawy o rachunkowości, tj. zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz są zatwierdzone do wypłaty. Na poszczególnych fakturach zawarto także opis informujący o wysokości poniesionych wydatków ze środków dopłaty i środków własnych, w tym środków z dotacji otrzymanej w ramach Porozumienia Międzygminnego nr 1/BRG/2021 z dnia 1 marca 2021 r. z Gminą Stargard.

Dokumentacja finansowo-księgowa umożliwia identyfikację poszczególnych operacji księgowych. Wydatki z dopłaty zostały poniesione zgodnie z terminem określonym w umowie. Gmina ostatni wydatek dokonała na podstawie faktury wystawionej 31 grudnia 2021 r. w dniu 10 stycznia 2022 r.

(dowód: akta kontroli od str. 252-297, 319-344)

4. Sprawozdawczość

Gmina Stara Dąbrowa sprawozdanie rozliczające dopłatę za 2021 r. złożyła 24 lutego 2022 r. tj. 3 dni po terminie określonym w umowie z Wojewodą (termin 21 lutego 2022 r.). Do sprawozdania zostało złożone wyjaśnienie o przyczynie opóźnienia „(...) Pracownik, który winien przesłać dokumenty na czas, był poza Urzędem, jednocześnie nie miał dostępu do dokumentów z powodu częstego braku prądu i internetu spowodowanego ostatnimi wichurami jakie miały miejsce w całej Polsce”. Wydział merytoryczny ZUW, nadzorujący zadanie, wyjaśnienie przyjął bez zastrzeżeń.

Kontrolujący sprawdzili terminowość składanych sprawozdań za I-IV kwartał 2021 r. Ustalono, że sprawozdania kwartalne były składane zgodnie z § 5 ww. umowy (termin: do 14 dnia każdego miesiąca po danym kwartale).

W trakcie kontroli zweryfikowano zgodność danych wykazanych w sprawozdaniach za poszczególne kwartały i sprawozdanie roczne z danymi wynikającymi z dokumentacji źródłowej i finansowo-księgowej. Ustalono, że dane ujęte w sprawozdaniach w zakresie:

- otrzymanej kwoty dopłaty są zgodne z ewidencją księgową zadania,
- wielkości pracy eksploatacyjnej,
- długości linii komunikacyjnej,
- liczby operatorów,

znajdują odzwierciedlenie w stosownych dokumentach źródłowych. W dokumentach będących załącznikami do sprawozdań wykazano także ostateczną wartość deficytu linii komunikacyjnej.

Ponadto stwierdzono, że dane wykazane w sprawozdaniach: Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za 2021 r. oraz Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2021 r. przez gminę w dziale 600 rozdziale 60004 są zgodne z danymi zawartymi w ewidencji księgowej zadania.

W sprawozdaniu Rb-27S wykazano w § 2170 dochody w kwocie 261 934,77, tj. w wysokości uzyskanej dopłaty z Funduszu oraz w § 2310 dochody z otrzymanej dotacji wynikającej z Porozumienia Międzygminnego nr 1/BRG/2021 z Gminą Stargard w kwocie 4 367,53 zł jako partycypacja do udziału własnego Gminy Stara Dąbrowa w ramach gminnych przewozów pasażerskich, łączące niektóre miejscowości Gminy Stargard i Gminy Stara Dąbrowa.

Natomiast w sprawozdaniu Rb-28S wykazano w § 4300 w ramach zadania wykonanie wydatków w kwocie 266 096,54 zł oraz zobowiązanie w wysokości 29 997,67 zł. Zobowiązanie wynikało z tytułu umowy zawartej z przewoźnikiem, którego płatność za realizację przewozów w grudniu 2021 r. dokonano 10 stycznia 2022 r.

(dowód: akta kontroli od str. 252-255, 149-174, 193-194, 308, 345-377)

5. Rozliczenie zadania

W umowie z Wojewodą określono m.in. łączną wielkość pracy eksploatacyjnej w liczbie 90 601,70 wkm. Szczegółowe dane w tym zakresie wraz z faktyczną wielkością pracy eksploatacyjnej na linii komunikacyjnej objętej dopłatą przedstawiono w tabeli.

<i>Linia komunikacyjna</i>	<i>Planowana wielkość pracy eksploatacyjnej (wkm)</i>	<i>Rzeczywista wielkość pracy eksploatacyjnej (wkm)</i>	<i>Różnica</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4 (2-3)</i>
Linia nr 1	90 601,70	90 601,70	0,00

Stwierdzono, że rzeczywista wielkość pracy eksploatacyjnej jest zgodna z wielkościami planowanymi, określonymi w umowie o dopłatę.

(dowód: akta kontroli od str. 171-174, 193-194, 252-253)

Zweryfikowano w trakcie kontroli czy gmina prawidłowo ustaliła kwotę dopłaty. Nie stwierdzono w tym zakresie nieprawidłowości. Szczegóły przedstawiono w tabeli.

<i>Linia komunikacyjna</i>	<i>Kwota dopłaty (zł)</i>				
	<i>Otrzymana</i>	<i>Należna</i>	<i>Różnica</i>	<i>Wykorzystana</i>	<i>Niewykorzystana</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4=(2-3)</i>	<i>5</i>	<i>6=(2-5)</i>
Linia nr 1	261 934,77	266 204,00	- 4 269,23	261 934,77	0,00

Kontrolujący wydatki na linii komunikacyjnej, ustalili na podstawie ewidencji księgowej i dokumentacji źródłowej (faktury) przekazanej przez jednostkę. Na podstawie wskazanej dokumentacji ustalono wykorzystanie środków z dopłaty i środków własnych na realizację zadania.

<i>Linia komunikacyjna</i>	<i>Kwota dopłaty (zł)</i>	<i>Kwota środków własnych (zł)</i>	<i>Ogółem (zł)</i>
Linia nr 1	261 934,77	34 159,44	296 094,21

Gmina Stara Dąbrowa z otrzymanych w 2021 r. dopłat z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych wykorzystwała kwotę **261 934,77**, tj. 100% przyznanych środków. Wydatki zostały poniesione na realizację deficytowej linii komunikacyjnej objętej umową o dopłatę. Dofinansowane zadanie było realizowane w 2021 r. i rozliczone zgodnie z terminami zawartymi w umowie z Wojewodą.

(dowód: akta kontroli od str. 252-297, 319-331)

Udział środków własnych i dopłaty w stosunku do kwoty deficytu

Analizie poddano procentowy udział środków własnych poniesionych przez gminę na zadanie oraz wydatkowanej dopłaty w stosunku do deficytu linii komunikacyjnej.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w ramach umowy nr 24/IR/FRPA/2021 kwota dopłaty udzielona z Funduszu nie przekroczyła maksymalnej dopuszczalnej kwoty wynoszącej do 90% ceny usługi na linii komunikacyjnej, jak również wydatkowano ze środków własnych organizatora części ceny usługi w wysokości nie mniejszej niż 10%. W związku z czym gmina wywiązała się z zapisu § 2 ust. 2 pkt 1 umowy zawartej z Wojewodą Zachodniopomorskim. Ustalenia dokonane w trakcie kontroli przedstawiono w tabeli.

Linia komunikacyjna	Okres rozliczeniowy	Deficyt linii komunikacyjnej (zł)*	Wydatkowane środki własne		Wydatkowane środki z dopłaty	
			Kwota (zł)	Udział % do deficytu	Kwota (zł)	Udział % do deficytu
Linia nr 1: Nowa Dąbrowa – Kolonia Grabowo	I kwartał	31 373,41	3 573,89	11,39	27 768,64	88,51
	II kwartał	85 632,08	9 950,58	11,62	75 777,73	88,49
	III kwartał	91 274,65	10 586,64	11,60	80 751,24	88,47
	IV kwartał	87 502,08	10 048,33	11,48	77 637,16	88,73
	Razem:	295 782,22	34 159,44	11,55	261 934,77	88,56

*Suma wydatków jest wyższa niż faktyczny deficyt wykazany w sprawozdaniu rocznym, co zostało opisane w pkt 2 Realizacja zadania.

Zgodnie z oświadczeniem Wójta Gminy „(...) w ramach programu Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o charakterze użyteczności publicznej obowiązkowy wkład własny w programie w 2021 r. był zrealizowany przez środki Gminy Stara Dąbrowa oraz ze środków Gminy Stargard na podstawie porozumienia nr 1/BRG/2021 zawartego w dniu 01.03.2021 r. na łączną kwotę 4 367,53 zł”. Wójt Gminy oświadczyła także, że dotacja Gminy Stargard „(...) została obliczona jako 12% udział w szacowanych kosztach świadczenia usług przewozowych na obszarze gminy Stargard”.

(dowód: akta kontroli od str. 252-297, 390-391)

Dochody uzyskane przy realizacji zadania

Zgodnie z § 4 ust. 1 i 2 umowy z Wojewodą, gmina w przypadku uzyskania przy realizacji zadania dochodów, w szczególności kar umownych i odsetek od środków zgromadzonych na rachunku Organizatora może je wykorzystać zgodnie z celem na jaki została przekazana dopłata, a w przypadku niewykorzystania dokonać zwrotu na rachunek bankowy Wojewody Zachodniopomorskiego. Z informacji przekazanych przez gminę wynika, że „Gmina nie uzyskiwała jakichkolwiek dochodów przy realizacji przedmiotowej umowy, w szczególności kar umownych oraz odsetek od środków funduszu zgromadzonych na rachunku organizatora”.

(dowód: akta kontroli od str. 403)

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonego uchybienia

Ad. 2 Realizacja zadania

Nieprawidłowo wykazany deficyt na linii komunikacyjnej

W wyniku kontroli ustalono, że kwoty deficytów wykazane we wnioskach o dopłatę są nieprawidłowe. Wnioski sporządzano w oparciu o dane zawarte w sprawozdaniach miesięcznych, gdzie wyliczono rzeczywistą kwotę deficytu za każdy wkm. Kwoty deficytów różnią się od warunków wynikających z treści umowy o świadczenie usług w zakresie transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej i faktur. We wnioskach o dopłatę, sprawozdaniach miesięcznych i sprawozdaniu rocznym gminy wykazano deficyt linii na łączną kwotę 293 645,37 zł, natomiast z faktur wystawionych przez Operatora deficyt wynosi 296 094,21 zł.

W wyliczeniu deficytu przyjęto błędną kwotę tj. 3,35 zł/netto zamiast 3,38 zł/brutto oraz uwzględniono nieprawidłową kwotę ze sprzedaży biletów za poszczególne okresy rozliczeniowe.

Ostatecznie, po korekcie, deficyt został wykazany na kwotę 295 782,22 zł. Szczegóły przedstawia tabela.

<i>Kwartał</i>	<i>Deficyt na podstawie:</i>	<i>Koszty operacyjne* (zł)</i>	<i>Wartość przychodów (zł)</i>	<i>Deficyt (zł)</i>
I	Faktur		-	31 342,53
	Wniosków i sprawozdania	44 016,82	12 903,70	31 113,12
	Po korekcie**	45 309,41	13 936,00	31 373,41
II	Faktur		-	85 728,31
	Wniosków i sprawozdania	136 712,59	51 768,51	84 944,08
	Po korekcie**	141 542,08	55 910,00	85 632,08
III	Faktur		-	91 337,88
	Wniosków i sprawozdania	152 441,63	61 904,70	90 536,93
	Po korekcie**	158 130,65	66 856,00	91 274,65
IV	Faktur		-	87 685,49
	Wniosków i sprawozdania	160 791,06	73 739,82	87 051,24
	Po korekcie**	167 141,08	79 639,00	87 502,08
Razem:	Faktur		-	296 094,21
	Wniosków i sprawozdania	493 962,10	200 316,73	293 645,37
	Po korekcie**	512 123,22	216 341,00	295 782,22

*Koszty dzielności operacyjnej (Ko) plus Pozostałe koszty operacyjne (PKo) operatora.

**Korekta sprawozdania miesięcznego z prowadzonej działalności sporządzona przez gminę.

W wyjaśnieniach dotyczących różnic w deficytach, Wójt Gminy wskazała: „Kluczowy błąd obliczania deficytu wynikał ze źle podstawionych danych. Według umowy powinien być liczony od kwoty 3,38 zł natomiast obliczany był od kwoty 3,35 zł. W związku z powyższym zostają złożone korekty z wyliczonym deficytem i wartością, które się składają na fakturę. W I kwartale obliczenie powinno wyglądać następująco: wartość świadczenia usług przewozowych 46 234,09 zł pomniejszona o wartość przychodów 13 936 zł a także pomniejszona o wartość rozsądnego zysku 924,68 zł. Koszt deficytu wyszedł 31 373,41 zł, wkład Organizatora 3631,15 zł, a wnioskowana kwota dopłaty 27 742,26 zł. Co daje: $0,38 \times 9555,65 = 631,147$ zł. Z uwagi na wozokilometry po przecinkach wartości zaokrąglane są w górę. Przez korektę deficytu oraz dokładne policzenie wkładu Gminy kwota dopłaty w każdym miesiącu i kwartale winna być dostosowana do przejechanych wozokilometrów jako 0,38 zł. Obliczenia zastosowane powyżej zostały użyte również w pozostałych kwartałach”.

Na podstawie zestawień przewoźnika przekazanych organizatorowi oraz dokumentów sporządzonych przez organizatora: rozliczeń załączonych do wniosków o dopłatę, sprawozdań miesięcznych z prowadzonej dzielności i sprawozdania rocznego, kontrolujący dokonali analizy przychodów ze sprzedaży biletów w wyniku której stwierdzono znaczne różnice. W deficycie

uwzględniano kwotę ze sprzedaży biletów w kwocie 190 001,08 zł netto, a po ostatecznych ustaleniach, organizator wskazał, że rozliczeniu powinna podlegać kwota 216 341,00 zł brutto.

W celu ustalenia prawidłowego przychodu ze sprzedaży biletów kontrolujący zwrócili się do gminy o wyjaśnienie różnic, przekazanie miesięcznych raportów fiskalnych od operatora ze sprzedaży biletów (jednorazowych, miesięcznych) oraz dokumentów potwierdzających uzyskanie rekompensaty z tytułu stosowania ulg ustawowych oraz w jaki sposób gmina weryfikowała przychody z biletów.

W wyjaśnieniach Wójt Gminy wskazała, że: *„Powstałe różnice wynikły z nieprawidłowej analizy dokumentów, przez co liczone kwoty netto jako przychód z biletów oraz netto wkład Organizatora, natomiast reszta sumy wyrażona była w kwocie brutto. Zostały źle obliczone przychody z biletów na przestrzeni kwartałów. Gmina weryfikowała przychody z biletów na podstawie przekazanych dokumentów przez Operatora, z programu kasowego „PP_Bilety” oraz przychodów z biletów z linii Nowa Dąbrowa- Kolonia Grabowo. (...)”*. Do wyjaśnienia zostały dołączone raporty miesięczne od przewoźnika z programu „PP_Bilety” oraz sporządzony przez organizatora wykaz sprzedanych biletów za poszczególne miesiące i kwartały 2021 r.

Kontrolujący ponownie dokonali analizy sprzedaży biletów na podstawie otrzymanych raportów i potwierdzili kwotę wykazaną po korekcie przez organizatora. Ostateczna, uwzględniona w rzeczywistym deficycie, wartość sprzedanych biletów wraz z rekompensatą z tytułu ulg ustawowych wniosła 216 341,00 zł. Szczegółową analizę i prawidłowy wykaz sprzedanych biletów dołączono do akt kontroli.

(dowód: akta kontroli od str. 197-251, 254-297, 384-389)

W związku z nieprawidłowościami gmina w trakcie kontroli dokonała korekty wniosków o dopłatę w ramach ustawy o Funduszu za kwartały: I, II, III, IV 2021 r. oraz sprawozdania rozliczające dopłatę w roku 2021, będące potwierdzeniem danych wykazanych we wnioskach o dopłatę i rzeczywistego deficytu.

Mając na uwadze stwierdzone nieprawidłowości tj. błędną kwotę deficytu za każdy wkm oraz wysokość biletów, Wójt Gminy przedstawiła sposób korekty wniosków za poszczególne kwartały.

W wyjaśnieniach wskazała, że za:

*„**Kwartał I** - korekta dotyczy obliczenia wkładu własnego Organizatora obliczono na podstawie umowy zawartej z Operatorem, czyli policzono kwotę 0,38 zł. Dodatkowo obliczono poprawie wartość biletów w kwocie brutto oraz skorygowano poziom rekompensaty do poziomu brutto.*

Podstawienie prawidłowych danych wpłynęło na różnice widoczne w korekcie wniosku w pierwszym kwartale (...).

***Kwartał II, III, IV** - zostały błędnie obliczone dane dotyczące zakupionych biletów przez pasażerów oraz rekompensata z tytułu stosowanych ulg (podano zaniżoną ilość oraz kwotę netto), błędnie obliczono deficyt, a także błędnie obliczono dopłatę Gminy 0,35 zł, a nie jak winno być zgodnie z umową 0,38 zł. (...). W związku z powyższym korekcie poddano również sprawozdanie rozliczające*

dopłatę w ramach ustawy o funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej w roku 2021. (...)

Przyczyną nieprawidłowości jest błąd gminy w podstawieniu danych do obliczenia deficytu oraz źle obliczony przychód z biletów na przestrzeni kwartałów, co skutkowało zaniżeniem kwoty deficytu o 2 136,85 zł (planowany deficyt 293 645,37 zł, po korekcie 295 782,22 zł). Zmiana deficytu nie miała wpływu na pobraną dopłatę. Szczegóły ujęto w pkt 5 – Rozliczenie zadania.

Odpowiedzialność za powstałą nieprawidłowość ponoszą osoby bezpośrednio realizujące zadanie oraz osoby je nadzorujące.

(dowód: akta kontroli od str.111-194, 252-254, 384-389)

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	<ol style="list-style-type: none">1. Wyjaśnienia Wójta Gminy z 28.03.2022 r. ws. kontrolowanego zadania.2. Wyjaśnienia gminy z dnia 31.03.2022 w sprawie zgodności umowy o świadczenie usług w zakresie transportu zbiorowego z art. 25 ustawy o publicznym transporcie drogowym, uzupełnienie dokumentacji oraz dane we wniosku o objęcie dopłatą.3. Wyjaśnienia Wójta Gminy z 7.04.2022 r. ws. kontrolowanego zadania.4. Oświadczenie Wójta z 28.03.2022 r. ws. wkładu własnego gminy i dotacji Gminy Stargard.5. Oświadczenie Wójta ws. wyliczenia wkładu Gminy Stargard w kosztach świadczonych usług.6. Oświadczenie Wójta ws. funkcjonowania linii komunikacyjnej.
Ocena obszaru kontroli	Prawidłowość realizacji zadań własnych organizatorów w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej dofinansowanych przez dopłatę do ceny usługi ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, w tym prawidłowość wyliczenia dopłaty w 2021 r. ocenia się pozytywnie z uchybieniem.
Wnioski dotyczące uzyskanych efektów zrealizowanego zadania	W wyniku II naboru ogłoszonego na 2021 rok przez Wojewodę Zachodniopomorskiego, Gmina Stara Dąbrowa złożyła wniosek o objęcie dopłatą na utworzenie linii komunikacyjnej w zakresie organizacji transportu zbiorowego na terenie swojej gminy i Gminy Stargard. Współpraca jednostek samorządu terytorialnego odbywała się na podstawie zawartego porozumienia międzygminnego. Dzięki dofinansowaniu z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych dopłatą objęto linię o łącznej długości 69,40 km oraz łącznej wielkości pracy eksploatacyjnej 353,91 wkm dziennie i 90 601,70 wkm w okresie obowiązywania umowy. Linia

	<p>funkcjonowała przez 256 dni, 2021 r. Połączenie komunikacyjne pozwoliło usprawnić przemieszczanie się społeczności lokalnej pomiędzy gminami. Dofinansowanie z Funduszu pozwoliło mieszkańcom gmin dopasować połączenia komunikacyjne do ich potrzeb, a więc szybszego dostępu m.in. do pracy, ośrodków zdrowia, urzędów. Przedstawiona przez Gminę Stara Dąbrowa dokumentacja z realizacji zadania, dofinansowanego ze środków Funduszu, wykazała, że cel zadania został w pełni zrealizowany. Ocena pozytywna z uchybieniem wynika z błędnego wykazania deficytu linii, który w ostatecznym rozrachunku nie miał wpływu na pobraną z Funduszu dopłatę.</p>
Wpis do książki kontroli	3
Zalecenia	<p>W związku ze stwierdzonym uchybieniem, w przypadku realizacji zadania w przyszłości, zalecam:</p> <p>Prawidłowo wykazywać deficyty we wnioskach o dopłatę oraz dokumentach stanowiących załączniki do wniosków w poszczególnych okresach rozliczeniowych, zgodnie z zasadami zawartymi w umowie o świadczenie usług w zakresie transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej.</p>
Pouczenie	<ul style="list-style-type: none"> – O sposobie wykonania zalecenia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonego uchybienia, proszę powiadomić mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia. – Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.
PODPIS KIEROWNIKA JEDNOSTKI KONTROLUJĄCEJ	<p style="text-align: center;">z upoważnienia WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO</p> <p style="text-align: center;"><i>Mateusz Wagemann</i> II WICEWOJEWODA ZACHODNIOPOMORSKI</p>